

Institut
d'Estudis
Catalans

8ª Edició de la MÀSTER-CLASS “Trans/fronteres i Diàleg de les disciplines”
Cooperació Territorial Europea – Diplomàcia Territorial i Diàleg Mediterrani

La Màster Class és una **xarxa acadèmica de formació i de professionalització d'estudiants** d'alt nivell de qualificació. Aquest treball sobre **qüestions professionals i humanes de les noves generacions** passa per un diàleg de les disciplines com l'ètica i l'intergeneracional, amb una pedagogia inversada que fa l'estudiant esdevé al centre.

8ª Edició: Marsella 29, 30 i 31 de gener del 2020

“Màster-Class de les 2 ribes de la Mediterrània”

Obstacles i oportunitats per la Cooperació Territorial entre les ribes de la Mediterrània: Reptes contemporanis, transmissions i nous instruments d'acció.

Coproducció: Professors i estudiants de Màsters 2 de les Universitats de: Artois, Llió 2, Montpellier, Nantes, Niça-Sofia-Antipolís, París Panteó-Sorbona, Perpinyà, Ciències Po Estrasburg, ITIRI Universitat d'Estrasburg, Aix, Marsella Universitat (AUM), Pisa, Florència, Siena, Universitat Autònoma de Barcelona-UAB, Hochschule - Kelh

Concepció i realització: Institut Catòlica de la Mediterrània (ICM) – Marsella
Institut d'Estudis Catalans (IEC) – Barcelona

Associació: Regió Sud, (Provença-Alps-Costa d'Azur), AVITEM (Agència de les Ciutats i Territoris Mediterranis) Marsella, Centre Nacional de la Funció Pública Territorial (CNFPT) – Marsella – Missió Operacional Transfronterera (MOT) París – – Limes-Club (Pisa) – Secretariat Social de Marsella (CCR) – CRPM – CIM-DITER (CERDACFF) Nice.

PROGRAMA

Dimecres 29 de gener del 2020

13H30: Acollida

14H00: Sra **A. RAMPAL**, Presidenta de la comissió Euro-mediterrània Regió Sud

Sra R. De GIULI MORGHEN, Directora general adjunta, Regió Sud

Direcció general Europa i Cooperació Mediterrània

Presentacions de les Universitats i dels Màsters 2 pels catedràtics acompanyants

15H00: Taula rodona animada per **P.WECKEL**, Catedràtic de les universitats

“REPTES CONTEMPORANIS DELS MÓNS MEDITERRANIS”

R. MEDHI, Director IEP Aix en Provence, Agregat en Dret públic, ensenyant col·legi de Bruges, expert internacional, Grup dels Savis sobre el diàleg entre els pobles i les cultures en mediterrània.

P. DUQUESNE, Ministeri de l'Europa i dels Afers estrangers, Ambaixador delegat interministerial a la Mediterrània “Cimera de les Dues Ribes”, Forum de la Mediterrània.

16Hh30: Pausa

17H00: Fòrum intermàsters i constitució dels equips de treball (6 equips)

Els treballs dels estudiants estaran disponibles sobre la Web: <https://transfronteres.iec.cat/fr/portada/>

19h00: Còctel

Dijous 30 de gener del 2020

9H00 – 14h30: **A/ Estudiants** Treball dels grups “intermàsters”

B/ Professors + doctorands + convidats

Reunió d'intercanvis i de treball

14H30: 1ª restitució dels treballs de grups “intermàsters” animada per **C. ROUCOU** (ICM)

16H30: Pausa

17H00: Taula rodona animada per **R. ROUCOU**

T. FABRE, Director del programa Mediterrània de l'IméRA (Institut Mediterrani de Recerques Avançades) d'Aix en Provence, fundador de les Trobades d'Averroès .

B. VALERO, Ambaixador, director general de l'AVITEM “Viles i Territoris actors de la cooperació en mediterrània” .

G. HUET, Regió Sud, director cooperació Euromediterrània

18H30: Final de la jornada

Divendres 31 de gener del 2020

9H0: 2ª restitució dels treballs de grups “intermàsters” animada per **M. CAMIADE** (IEC)

11h00: Pausa

11H30: Temps de relectura i d'evaluació + mirades pluridisciplinàries

18H30: Final de la jornada

L'animació i la coordinació d'aquesta manifestació van a càrrec de:

M. CAMIADE, Catedràtica honorària (IFCT_UPVD), membre i Delegada IEC a Perpinyà, membre del comitè director de la xarxa europea TEIN, especialista dels projectes europeus de cooperació transfronterera.

R. BOTTEGHI, Ingenier territorial honorari, Pcedràtic associat honorari (UCA), ICM (Marsella).

Contextualització, enfocament pedagògic i calendari

Elements de contextualització

La Mediterrània és al centre dels grans temes d'avui, incloent-hi el desenvolupament territorial, la migració, la pau i la justícia social, el diàleg entre cultures i el clima: és al sud d'Europa que el nostre futur es juga.

Està en marxa un canvi de paradigma en les polítiques públiques euromediterrànies a nivell europeu, interestatal i infraestatal. Podríem resumir-ho així "passar d'una lògica de programes a una lògica de projectes en una perspectiva de desenvolupament territorial estructurat i sostenible".

Des dels anys vuitanta, una dinàmica de cooperació interestatal destinada a promoure l'estabilitat i la integració de les dues ribes de la mediterrània s'ha desenvolupat amb resultats aleatòries i de vegades incerts. Actualment estem experimentant un intent de reactivar aquesta dinàmica amb per exemple l'organització de la "Cimera de les dues ribes" el 24 de juny a Marsella. "Es construeix sobre la base del diàleg actual de 5-5 d'una manera encara més inclusiva amb una forta contribució de les societats civils [...] Hem de trobar el fil d'una política mediterrània diferent aprenent del que hem reït i de vegades del que no hem pogut fer".¹

En termes de polítiques europees i en particular la preparació de la nova programació, també el canvi de paradigma és inclòs. Què quedarà de la lògica i de l'arquitecte dels períodes anteriors de la programació de Cooperació Territorial Europea? El període de capitalització s'obre, és davant nostre... Quines lliçons es poden aprendre del que es va reeixir i del que no es va poder portar a terme?

Què transmetre dels sabers, el saber-fer i el saber-ser quan el que és nou sempre sembla més legítim que l'antic pel que fa la Cooperació Territorial Europea i les accions exteriors de les col·lectivitats territorials en Mediterrània?

Enfocament pedagògic

- Des de l'inici del curs acadèmic (setembre) s'informa als estudiants de la pedagogia, l'horari i el marc general de la Master-Class. Aquests documents estan disponibles en la plataforma IEC. <https://trans-fronteres.iec>
- Cada màster opta per tractar un o més dels següents temes que consideri convenient:

- 1/ Cooperació marítima i el paper de les ciutats portuàries.
- 2/ Les eines jurídiques de les noves polítiques de solidaritat i veïnatge.
- 3/ Les polítiques de salut en les relacions sud/nord.
- 4/ El mercat de treball, les qüestions migratòries i els drets humans.
- 5/ El significat de l'acció pública, la governança (macroregió) i la diplomàcia de les ciutats.
- 6/ Els béns culturals i del coneixement, xarxes acadèmiques i xarxes de comunicació.

Aquesta (es) opció (ns) escollida (es) convalidada (es) pel director del màster 2 es posa en línia a la plataforma el més aviat possible, la qual cosa permetrà a cada màster posar-se en

¹ Extracte del dossier de premsa de la presentació de la Cimera des 2 Ribes – Emmanuel Macron, President de la República Francesa. Conferència de les ambaixadores i dels ambaixadors a París el 27 d'agost del 2018.

contacte amb un altre màster a fi de considerar una possible cooperació. Serà necessari facilitar les dades de contacte d'un corresponsal.

- Els professors referents (M. Camiade i R. Botteghi) intervenen en cada màster per acompanyar els estudiants en la seva preparació.
- A finals de desembre cada màster haurà de presentar la seva pròpia presentació online.
- S'invita cada estudiant a llegir tots els treballs presentats sobre la plataforma. Serà capaç de pre-registrar per a un equip intermàster.
- El dimecres 29 de gener de 16h30 a 18h30, un Fòrum de presentació i debat es durà a terme. En una o més aules de manera informal cada màster presentarà el seu treball tan a nivell pedagògic com lúdic. Debats es poden dur a terme. Cada estudiant haurà de contribuir a la presentació del seu màster i conèixer la des altres. El dijous 30 de gener a partir de les 9h00, les 6 equips treballaran en un dels 6 temes esmentats anteriorment.
- Els resultats dels treballs es presentaran en dues sessions en sessions plenàries (3x40mn).

Participants : Ensenyants-investigadors, directors (es) de Màster 2 i professionals

- Bagna Carla, Prof. Associato - Didattica delle Lingue Moderne, Directrice Centro Linguistico CLUSS, Université de Sienne.

- Bruyere-Ostells Walter, IEP Aix en P. Professeur en histoire contemporaine. Directeur Master 2

- Botteghi Robert, Ingénieur territorial honoraire, ancien professeur des universités associé,

CERDACFF (DITER), Faculté de droit et science politique, Université Côte d'Azur – ICM - Marseille

- Camiade Martine, Professeure des Universités en histoire, Déléguée à Perpignan de l'Institut d'Estudis Catalans, Barcelona

- Catala Michel, Professeur en histoire contemporaine, Directeur de l'Institut d'études européennes et globales Alliance Europe, Directeur du Master2 IPEI - Ingénierie en Projets Européens et Internationaux, Université de Nantes

- Combrisson Patrick, Ingénieur territorial honoraire, expert en coopération transfrontalière

- Darnis Jean Pierre, Maître de Conférences en italien, directeur du Master 2 Relations italo- Françaises, Université Côte D'Azur

- De Dios Marcer José María, Directeur de l'Institut d'Études Européennes, Directeur du master d'Intégration Européenne, Universitat Autònoma de Barcelona - UAB.

- De Giuli Morghen Raphaëlle, Directrice générale adjointe, Région Sud, Direction Europe et Coopération Méditerranéenne.

- Drewello Hansjörg, Professeur, Wirtschaftsförderung und Regionalökonomie, Hochschule, Kehl (D)

- Duquesne Pierre, Ministère de l'Europe et des Affaires étrangères, Ambassadeur délégué interministériel à la Méditerranée,

DIMED, « Sommet des Deux Rives » - Forum de la Méditerranée

- Dürr Daniel, Maître de conférences en droit public, Directeur Master 2 « Action économique et Coopération des collectivités territoriales en Europe » Université de Lyon 2 – Lumière

- Fabre Thierry, directeur du programme Méditerranée de l'IMéRA (Institut méditerranéen de recherches avancées) d'Aix-Marseille-Université, fondateur des Rencontres d'Averroès.

- Fargion Valeria, Professeur en Science Politique, directrice bureau relations internationales, directrice Master 2, Faculté de Science Politique et Sociale, Université de Florence (I)

- Kandil Feriel, Maître de Conférence en philosophie économique, Faculté d'Économie et de Gestion, AMU, directrice Master 2

« Management et évaluation de l'action publique » (MEAP)

- Hänsch-Hervieux Verana, Professeure agrégée d'allemand, Co-responsable Master « Management de clusters et de réseaux Territoriaux » - ITIRI, Université de Strasbourg.
- Huet Guillaume, Région Sud, directeur coopération Euro-Méditerranéenne
- Guiselin Flavie, Assistante - pôle partenariats Avitem - Marseille.
- Laburte Pierre, ancien dirigeant, coach, Secrétariat Social de Marseille.
- Leloup Fabienne, Professeure ordinaire, école Sciences politiques et sociales, Institut de sciences politiques Louvain-Europe
(SPLE) - Université Catholique de Louvain
- Massis Pierre, directeur du pôle partenariats, Avitem - Marseille.
- Moustier Emmanuelle, Maître de Conférence en économie, IMPGT- AMU, Directeur Master 2 MEMDD
« Management euro-méditerranéen et Développement Durable »
- Pi Llorens Montserrat, Professeure Département de Droit privé, Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)
- Pluton Sophie, ingénieur d'études, aide montage de projets de recherche, Université Côte d'Azur (UCA)
- Medhi Rostane, Agrégé de Droit public, Professeur, directeur IEP d'Aix en Provence, enseignant Collège de Bruges, expert international, membre du Groupe des sages sur le dialogue entre les peuples et les cultures en Méditerranée.
- Rampal Agnès, Région Sud, Présidente de la commission Euro méditerranée
- Reitel Bernard, Professeur en géographie, Directeur Master 2
« Développement des territoires - Aménagement et environnement » Université d'Artois – Arras-
- Roucou Christophe, directeur du Pôle d'études et de recherche islamo-chrétiennes, et du projet « Maison de la Sagesse », Institut Catholique de la Méditerranée (ICM)
- Schlosser Daniel, Conseiller, Délégation interministérielle à la Méditerranée - Ministère de l'Europe et des Affaires étrangères (MEAE) - Maître de Conférence Associé Université Paris 1 - Panthéon-Sorbonne
- Strangis Davide, Secrétaire exécutif de la Commission Inter-Méditerranéenne (CIM) - Délégation de la CRPM (Conférence des Régions Périphériques Maritimes en Espagne) Barcelone.
- Valero Bernard, Ambassadeur, Directeur général de l'Avitem (Groupement d'intérêt public GIP Agence villes territoires méditerranéens) - Marseille.
- Terrazoni Claudine, Maître de Conférence en droit public, Faculté de Droit et Science politique, directrice Master 2
« Administration Des Collectivités Territoriales » - Université Côte D'Azur (UCA)
- Tozzi Maria Dina, Experte en coopération territoriale européenne - Florence, Département des politiques de Cohésion de la Présidence du Conseil des Ministres à Rome.

- Tzvetanova Petia, Docteur en droit, Expertise juridique - Mission Opérationnelle Transfrontalière (MOT) - Paris

- Wassenberg Birte, Professeure des Universités en Histoire Contemporaine, Directrice Master 2

« Relations Internationales ». IEP Strasbourg

- Weckel Philippe, Agrégé de droit public, Professeur droit international, CERDACFF (Nice) DITER : Programme de recherche sur la Diplomatie Territoriale - Faculté de droit et science politique (UCA)